

विलंबाने प्रदान करण्यात आलेल्या सेवानिवृत्ति उपदान/मुत्सू उपदान/निवृत्तिवेतनावर देण्यात येणा-या व्याज दराने याद करण्याबाबत आणि विलंबाने प्रदान करण्यात आलेल्या मुत्सू निवृत्तिवेतनावर व्याज देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन,

वित्त विभाग,

शासन निर्णय क्रमांक: रोनिवे-1094/155/सेवा-4,
मंत्रालय, मुंबई-400 032, दिनांक 24 एप्रिल, 1995.

शासन निर्णय

विलंबाने प्रदान करण्यात आलेल्या सेवानिवृत्ति उपदान/मुत्सू उपदान/निवृत्तिवेतनावर देण्यात येणा-या व्याजाने प्रदान महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तिवेतन) नियम, 1982 मधील नियम 129(ए) आणि 129 (बी) च्या तरतुदीनुसार विनियमित केले जाते. विलंबाने प्रदान करण्यात आलेल्या सेवानिवृत्ति उपदान/मुत्सू उपदान/निवृत्तिवेतनावर प्रदेय असलेल्या व्याजाच्या दरात वाढ करण्याचा आणि विलंबाने प्रदान करण्यात आलेल्या मुत्सू निवृत्तिवेतनावर व्याज देण्याचा प्रश्न राहणाऱ्या विचाराधीन होता. शासन आता असा निर्णय घेत आहे की, :-

- (अ) जेथे सेवानिवृत्ति उपदानाचे/मुत्सू उपदानाचे प्रदान सेवानिवृत्तिच्या/मुत्सूच्या तारखेपासून 3 (तीन) महिन्यांनंतर करण्यात आले असेल, आणि स्वकम प्रदान करण्यातील विलंब हा प्रशासनिक चुकीमुळे झाला असे स्पष्टपणे प्रस्थापित झाले असेल, तेथे 3 (तीन) महिन्यांनंतरच्या काळावधीसाठी सर्वसाधारण भविष्य निर्वाह निधीच्या ठेवीवर लागू असलेल्या व्याजदराप्रमाणे व्याज देण्यात येईल. (सध्या हा दर वार्षिक 12% वार्षिक चक्रवादीने आहे.)
- (ब) जेथे निवृत्तिवेतनाचे/मुत्सू निवृत्तिवेतनाचे प्रदान तो देय झाल्याच्या तारखेपासून साहा महिन्यांनंतर अधिकृत करण्यात आले असेल आणि स्वकम प्रदान करण्यातील विलंब हा प्रशासनिक कारणांमुळे झाला असे स्पष्टपणे प्रस्थापित झाले असेल, तेथे 6 (सहा) महिन्यांनंतरच्या काळावधीसाठी सर्वसाधारण भविष्य निर्वाह निधीच्या ठेवीवर लागू असलेल्या व्याजदराप्रमाणे व्याज देण्यात येईल. (सध्या हा दर वार्षिक 12% वार्षिक चक्रवादीने आहे.)

2. सध्या, निवृत्तिवेतनाकरिता अर्ज प्राप्त झाल्यावर मंत्रालयातील संबंधित प्रशासकीय विभाग व्याज देण्या-बाबतच्या विनंतीवर विचार करतो, आणि सेवानिवृत्ति उपदान/मुत्सू उपदान/निवृत्तिवेतन प्रदान करण्यातील विलंब हा प्रशासनिक कारणांमुळे झाला याबद्दल विभागाची खात्री झाली असेल तर, तो विभाग व्याज प्रदान करण्यासाठी वित्त विभागाकडे मान्यतेसाठी शिफारस करतो. या संघातील परिस्थितीचे पुनर्विचिन्तन करण्यात आले असून शासनाने आता असे ठरविले आहे की, विलंबाने प्रदान करण्यात आलेल्या सेवानिवृत्ति उपदान/मुत्सू उपदान/निवृत्तिवेतन/मुत्सू निवृत्तिवेतनाच्या प्रत्येक प्रकरणावर मंत्रालयातील संबंधित प्रशासकीय विभाग स्वाधिकारे विचार करील, आणि सेवा-निवृत्ति उपदान/मुत्सू उपदान/निवृत्तिवेतन/मुत्सू निवृत्तिवेतन प्रदान करण्यातील विलंब हा प्रशासकीय कारणांमुळे झाला याबद्दल विभागाची खात्री झाली असेल, तर तो विभाग यथास्थिती, महालेखापाल (रोकड व अनुदेयता), महाराष्ट्र मुंबई/नागपूर चांदेकरडून या संघातील अनुदेयता अडवता प्राप्त करून घेऊन, व्याज प्रदान करील. व्याज प्रदान करण्या-साठी वित्त विभागाकडे मान्यतेसाठी शिफारस करण्याची याबुळे आवश्यकता राहणार नाही.

3. जेथे प्रशासनिक कारणांमुळे सेवानिवृत्ति उपदान/मुत्सू उपदान/निवृत्तिवेतन/मुत्सू निवृत्तिवेतनावर व्याजाचे प्रदान अधिकृत करण्यात आले असेल, असा सर्व प्रकरणांत मंत्रालयातील प्रशासकीय विभागाने जबाबदारी निश्चिंत करून विलंबात जबाबदार असल्याचे आढळून आलेल्या अधिका-यांसहित शासकीय कार्यवा-यासंबंधित अथवा कार्यवा-यांबद्दल महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तिवेतन) नियम, 1982 मधील नियम 129(ए) व 129(बी) मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे

विलंबाने प्रदान करण्यात आलेल्या सेवानिवृत्ति उपदान/मुक्त्युपदान/निवृत्तिवेतनावर देण्यात येणा-या व्याज दरात वाढ करण्याबाबत आणि विलंबाने प्रदान करण्यात आलेल्या मुक्त्युपदान/निवृत्तिवेतनावर व्याज देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन,

वित्त विभाग,

शासन निर्णय क्रमांक: रोनिवे-1094/155/सेवा-4,

मंत्रालय, मुंबई-400 032, दिनांक 24 एप्रिल, 1995.

शासन निर्णय

विलंबाने प्रदान करण्यात आलेल्या सेवानिवृत्ति उपदान/मुक्त्युपदान/निवृत्तिवेतनावर देण्यात येणा-या व्याजाचे प्रदान महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तिवेतन) नियम, 1982 मधील नियम 129(ए) आणि 129 (बी) च्या तरतुदीनुसार विनियमित केले जाते. विलंबाने प्रदान करण्यात आलेल्या सेवानिवृत्ति उपदान/मुक्त्युपदान/निवृत्तिवेतनावर प्रदेय असलेल्या व्याजाच्या दरात वाढ करण्याचा आणि विलंबाने प्रदान करण्यात आलेल्या मुक्त्युपदान/निवृत्तिवेतनावर व्याज देण्याचा प्रश्न याप्रांताच्या विचाराधीन होता. शासन आता अशा निर्णय घेत आहे की, :-

- (अ) जेथे सेवानिवृत्ति उपदानाचे/मुक्त्युपदानाचे प्रदान सेवानिवृत्तिच्या/मुक्त्युच्या तारखेपासून 3 (तीन) महिन्यांनंतर करण्यात आले असेल, आणि स्वयं प्रदान करण्यातील विलंब हा प्रशासनिक चुकीमुळे झाला असे स्पष्टपणे प्रस्थापित झाले असेल, तेथे 3 (तीन) महिन्यांनंतरच्या काळावधीसाठी सर्वसाधारण भविष्य निर्वाह निधीच्या ठेवीवर लागू असलेल्या व्याजदराप्रमाणे व्याज देण्यात येईल. (सध्या हा दर वार्षिक 12% वार्षिक चक्रवादीने आहे.)
- (ब) जेथे निवृत्तिवेतनाचे/मुक्त्युपदानाचे प्रदान तो देव घाल्याच्या तारखेपासून साहा महिन्यांनंतर प्रविष्टित करण्यात आले असेल आणि स्वयं प्रदान करण्यातील विलंब हा प्रशासनिक कारणांमुळे झाला असे स्पष्टपणे प्रस्थापित झाले असेल, तेथे 6 (सहा) महिन्यांनंतरच्या काळावधीसाठी सर्वसाधारण भविष्य निर्वाह निधीच्या ठेवीवर लागू असलेल्या व्याजदराप्रमाणे व्याज देण्यात येईल. (सध्या हा दर वार्षिक 12% वार्षिक चक्रवादीने आहे.)

2. सध्या, निवृत्तिवेतनधारकाचा अर्ज प्राप्त झाल्यावर मंत्रालयातील संबंधित प्रशासकीय विभाग व्याज देण्याबाबतच्या विनंतीवर विचार करतो, आणि सेवानिवृत्ति उपदान/मुक्त्युपदान/निवृत्तिवेतन प्रदान करण्यातील विलंब हा प्रशासनिक कारणांमुळे झाला याबद्दल विभागाची खात्री झाली असेल तर, तो विभाग व्याज प्रदान करण्यासाठी विलंब विभागाकडे नान्यतेसाठी शिफारस करतो. या संदर्भातील परिस्थितीचे पुनर्विलोकन करण्यात आले असून शासनाने आता असे ठरविले आहे की, विलंबाने प्रदान करण्यात आलेल्या सेवानिवृत्ति उपदान/मुक्त्युपदान/निवृत्तिवेतन/मुक्त्युपदान/निवृत्तिवेतनाच्या प्रत्येक प्रकरणावर मंत्रालयातील संबंधित प्रशासकीय विभाग स्वाधिकारे विचार करील, आणि सेवा-निवृत्ति उपदान/मुक्त्युपदान/निवृत्तिवेतन/मुक्त्युपदान/निवृत्तिवेतन प्रदान करण्यातील विलंब हा प्रशासकीय कारणांमुळे झाला याबद्दल विभागाची खात्री झाली असेल, तर तो विभाग यथास्थिती, महालेखापाल (सेवा व अनुसूचिता), महाराष्ट्र मुंबई/नागपूर यांचेकडून या संदर्भातील अनुसूचिता अहवाल प्राप्त करून घेऊन, व्याज प्रदान करील. व्याज प्रदान करण्यासाठी विलंब विभागाकडे नान्यतेसाठी शिफारस करण्याची यापुढे आवश्यकता राहणार नाही.

3. जेथे प्रशासनिक कारणांमुळे सेवानिवृत्ति उपदान/मुक्त्युपदान/निवृत्तिवेतन/मुक्त्युपदान/निवृत्तिवेतनावर व्याजाचे प्रदान प्रविष्टित करण्यात आले असेल, अशा सर्व प्रकरणांत मंत्रालयातील प्रशासकीय विभागाने जबाबदारी निश्चित करून विलंबास जबाबदार असल्याचे आढळून आलेल्या अधिका-यांसहित शासकीय कार्यका-यांसहच अथवा कार्यका-यांसहच महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तिवेतन) नियम, 1982 मधील नियम 129(ए) व 129(बी) मध्ये नमुद करण्याप्रमाणे

की कार्यकारी करावी. अशा प्रकारची वेळेवर आणि योग्यरितीने कार्यवाही होत आहे, याची नोंद घ्यावी. संसदेच्यातील प्रशासकीय विभागाचे या शासन निर्णयाच्या रोखत कोटेशन विहित नमुन्यात विभागाकडे पाठवावा.

हे आदेश निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापर्यंत ज्या प्रकरणी रोखनिवृत्ती उपदान/मृत्यू उपदान/निवृत्ती निवृत्तिवेतन यांचे प्रधान कारणात आलेले नाही अशा सर्व प्रकरणी परिच्छेद 1 मध्ये नमूद कोटेशन व्याप्तीत येईल.

महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तिवेतन)वेतन नियम, 1982 मधील नियम 129(ए) आणि 129(बी) तरतुदीमध्ये या शासन निर्णयाच्या तरतुदीपुरती सुधारणा करण्यात आली आहे असे मानण्यात यावे. शिवाय सुधारणा यथवकाश करण्यात येईल.

या शासन निर्णयाची इंग्रजी प्रत सोबत जोडली आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

संत चीधरी,

शासनाचे अवर सचिव.

महालेखापाल (लेखा व अनुशेयता)-1, महाराष्ट्र, मुंबई (80 प्रती),
महालेखापाल (लेखा परीक्षा)-1, महाराष्ट्र, मुंबई (80 प्रती),
महालेखापाल (लेखा व अनुशेयता)-2, महाराष्ट्र, नागपूर (40 प्रती),
महालेखापाल (लेखा परीक्षा)-2, महाराष्ट्र, नागपूर (40 प्रती),
अधिकांश व लेखा अधिकारी, मुंबई (40 प्रती),
निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई (5 प्रती),
मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी लेखा, नवी मुंबई,
राज्यपालांचे सचिव,
मुख्य मंत्र्यांचे सचिव,
उपमुख्य मंत्र्यांचे सचिव,
सर्व मंत्री यांचे खाजगी सचिव,
सर्व राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,

- * प्रबंधक, मूळ न्याया शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई,
- * प्रबंधक, अपील शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई,
- * प्रबंधक, लोक आश्रित व उप लोक आश्रित यांचे कार्यालय, मुंबई,
- * सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,
- * सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
- * सर्व विस्तृत परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
- * महासभेतील सर्व विभाग,
- * महासभेच्या निमित्तकृत विभागांच्या अलीन अखत्यार सर्व विभागांचे व कार्यालयांचे प्रमुख,
- * निवृत्ति वेतन निधी मंत्रालय (प्रमाण 5 प्रती),
- * निवृत्ति वेतन निधी मंत्रालय, नागपूर.

3

[illegible]

Enhancement of rate of interest payable on delayed payment of Retirement Gratuity/Death Gratuity/Pension and Payment of Interest on account of delayed payment of Family Pension -

GOVERNMENT OF MAHARASHTRA,
Finance Department,
Resolution No. PEN-1094/155/SER-4,
Mantralaya, Bombay-400 032, Dated the 24th April, 1995.

R E S O L U T I O N

The payment of interest on delayed payment of Retirement Gratuity/Death Gratuity/Pension is regulated under Rule 129-A and 129-B of the Maharashtra Civil Services (Pension) Rules, 1982. The question of enhancing the rate of interest payable to a Government servant on delayed payment of Retirement Gratuity/Death Gratuity/pension and payment of interest on account of delayed payment of Family pension was under consideration of Government. Government is now pleased to decide that -

- (a) Where the payment of Retirement Gratuity/Death Gratuity has been delayed beyond 3 (three) months from the date of retirement/death, and it is clearly established that the delay in payment was attributable to administrative reasons, an interest at the rate applicable to General Provident Fund deposits (at present 12% p.a. compounded annually) will be paid, in respect of the period beyond (three) months.
- (b) Where the payment of pension/Family Pension authorised after 6 (six) months from the date when its payment became due, and it is clearly established that the delay in payment was attributable to administrative reasons, an interest at the rate applicable to General Provident Fund deposits (at present 12% p.a. compounded annually) will be paid, in respect of the period beyond 6 (six) months.

2. At present, on an application made by the Pensioner, the concerned Administrative Department in Mantralaya, considers the request for payment on interest and where the Department is satisfied that the delay in the payment of Retirement Gratuity/Death Gratuity/Pension was caused on account of administrative lapse, the department makes a recommendation for approval to the Finance Department for the payment of interest. Government has reviewed the position and is now pleased to decide that every case of delayed payment of Retirement Gratuity/Death Gratuity/Pension/Family Pension should suo moto be considered by the concerned administrative department in Mantralaya and where the department is satisfied that the delay in payment of Retirement Gratuity/Death Gratuity/Pension/Family Pension was caused on account of administrative lapse that department should sanction payment of interest after obtaining the admissibility report, in this behalf from the Accountant General (A&E), Maharashtra, Bombay/Nagpur, as the case may be. Hereafter, a recommendation for approval to the Finance Department for payment of interest will not be necessary.

3. In all cases where interest is not authorised or not received on Gratuity/Death Gratuity/Pension/Family Pension, the Administrative department in Mantralaya, should find the responsibility and take disciplinary action against Government officers or servants including the concerned officer responsible for the delay as stipulated in Rule 129-A and 129-B of the Maharashtra Civil Services (Pension) Rules 1982. In order to ensure that timely and proper action is taken in such cases, the Administrative departments in Mantralaya should submit a quarterly report to Finance Department in the prescribed form, attached to this Resolution.

4. The rate of interest mentioned in para 1 above will be applicable in all cases where the Retirement Gratuity/Death Gratuity/Pension/Family Pension has not been paid as on the date of issue of this Resolution.

5. The existing provisions of Rule 129-A and 129-B of the Maharashtra Civil Services (Pension) Rules, 1982 in this respect, should be deemed to have been amended to the extent of the provisions of this Resolution. A formal amendment to the rules will be made in due course.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

V.W. Chaudhari,
Under Secretary to Government.